

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання та біології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор

С. Набока

«27» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ КУТОЧКА ЖИВОЇ ПРИРОДИ ТА ДОСЛІДНОЇ ДІЛЯНКИ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	4-й	4-й
	Семестр	
	8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Лекції	
	24 год.	6 год.
	Практичні	
	24 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	42 год.	78 год.
Вид контролю: залік		

Мета вивчення навчальної дисципліни «Методика організації куточка живої природи та дослідної ділянки» полягає у формуванні здатності майбутнього бакалавра середньої освіти в галузі біології та здоров'я людини організувати в навчальному закладі куточок живої природи, дослідну ділянку та використовувати їх в освітньому процесі.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (вибіркової)
«Методика організації куточка живої природи та дослідної ділянки»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<ul style="list-style-type: none"> – здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків; здатність моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; – здатність до визначення та врахування в освітньому процесі вікових та індивідуальних особливостей здобувачів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій; – здатність до формування у здобувачів ключових і предметних компетентностей, моделювання змісту навчання відповідно до програмних результатів, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів; – здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів у межах предметної спеціальності (рівень базової середньої освіти); – здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів. – здатність розкривати сутність біологічних явищ, здатність розуміти і пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації. 	<p>Словесний метод (лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів, демонстрації натуральних об'єктів, моделей та муляжів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз);</p> <p>практичний метод (практичні роботи, набуття практичних навичок; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах), аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота).</p> <p>У рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та пошукові методи навчання відповідно до типу та складності завдання.</p>	<p>Вхідний (бесіда). Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, звіт про виконання практичної роботи, відповіді на питання). Вирішення компетентнісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування. Підсумковий контроль (залік).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
л		пр.	с. р.	л		пр.	с. р.	
Тема 1. Розміщення і обладнання куточка живої природи	8	2	2	4	7			7
Тема 2. Кімнатні рослини куточка природи і зимового саду	12	4	4	4	9		1	8
Тема 3. Тварини в куточку живої природи	12	4	4	4	9	1		8
Тема 4. Значення дослідної ділянки в навчально-виховному процесі з біології та природознавства. Планування ділянки	8	2	2	4	10	1	1	8
Тема 5. Вимоги до озеленення дослідної ділянки. Дерева і кущі на ділянці та догляд за ними	8	2	2	4	8			8
Тема 6. Газони і кутки дикорослих рослин на дослідній ділянці	8	2	2	4	10	1	1	8
Тема 7. Квітники на дослідній ділянці	8	2	2	4	10	1	1	8
Тема 8. Город на дослідній ділянці	8	2	2	4	8	1		7
Тема 9. Плодовий сад на дослідній	8	2	2	4	9		1	8
Тема 10. Дрібні свійські тварини на ділянці	10	2	2	6	10	1	1	8
Усього годин	90	24	24	42	90	6	6	78

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Значення куточка живої природи у ЗЗСО та його обладнання	2	
2	Кімнатні рослини куточка природи: зміст роботи	2	
3	Рослини зимового саду	2	1
4	Тварини в куточку живої природи: акваріумні риби, догляд за ними, розмноження	2	1
5	Тварини в куточку живої природи: птахи і ссавці	2	
6	Значення дослідної ділянки в навчально-виховному процесі з біології та природознавства. Планування ділянки	2	
7	Дерева і кущі на дослідній ділянці та догляд за ними	2	1

8	Куток дикорослих рослин на дослідній ділянці	2	
9	Квітники на дослідній ділянці	2	1
10	Городні рослини різних родин на дослідній ділянці	2	1
11	Плодовий сад та догляд за ним	2	
12	Дрібні свійські тварини на дослідній ділянці	2	1
<i>Разом:</i>		24	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Розміщення і обладнання куточка живої природи в освітньому закладі	2	
2	Рослини куточка живої природи: красивоквітучі, цибулинні, декоративно-листяні, ампельні і сукулентні кімнатні рослини	2	
3	Розмноження кімнатних рослин і догляд за ними	2	
4	Тварини в куточку природи: облаштування і заселення акваріуму	2	2
5	Годування і розмноження риб, догляд за акваріумом у куточку живої природи	2	
6	Утримання птахів і ссавців у куточку живої природи	2	
7	Планування дослідної ділянки із дотриманням гігієнічних і педагогічних вимог	2	2
8	Види дерев і кущів на дослідній ділянці. Влаштування газонів і кутків дикорослих рослин	2	
9	Посадка квітників неперервного цвітіння і догляд за	2	
10	Городні рослини: видова різноманітність, господарське значення, догляд і використання в освітній діяльності	2	
11	Посадка саду і догляд за ним	2	
12	Дрібні свійські тварини на дослідній ділянці: влаштування курнику, крільчатника. Приваблювання	2	2
<i>Разом:</i>		24	6

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Куточок живої природи і дослідна ділянка як частина матеріальної бази для вивчення біології та інтегрованих природничих курсів базової школи	4	7

2	Догляд за кімнатними рослинами. Сезонні зміни у рослинних об'єктах куточка живої природи	4	8
3	Рослини акваріуму. Види акваріумних риб	4	8
4	Тварини — тимчасові мешканці куточка живої природи	4	8
5	Значення дослідної ділянки у реалізації основних навчальних і виховних завдань в галузі біології і основ здоров'я	4	8
6	Хвойні і листяні дерева, декоративноквітучі та виткі кущі, кущі для живоплоту на дослідній ділянці	4	8
7	Рослини родин Хрестоцвіті, Пасльонові, Гарбузові, Зонтичні, Лободові на городі дослідної ділянки	4	8
8	Рослини родин Бобові, Лілійні, Айстрові, Гречкові, Злакові на городі дослідної ділянки	4	7
9	Посадка саду і догляд за ним	4	8
10	Приваблювання птахів на дослідну ділянку і спостереження за ними	6	8
<i>Разом:</i>		42	78

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення проблемних задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без

додаткового опитування) і не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7. Рекомендована література

Основна

1. Меженський В.М., Меженська Л.О. Сучасна систематика квіткових рослин. Ч. 1 : Навчальний посібник. Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. 384 с.
2. Меженський В.М., Меженська Л.О. Сучасна систематика квіткових рослин. Ч. 2 : Навчальний посібник. Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. 558 с.
3. Меженський В.М., Меженська Л.О. Сучасна систематика квіткових рослин. Ч. 3 : Навчальний посібник. Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. 812 с.
4. Меженська Л.О., Меженський В.М. Систематика покритонасінних деревних рослин України: навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 822 с.
5. Бирта Г.О., Бургу Ю.Г. Основи рослинництва і тваринництва. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
6. Осадчий О.С. Основи сільського господарства. К. : Центр навчальної літератури, 2021. 294 с.
7. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Суми : Університетська книга, 2020. 615 с.

Додаткова

1. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Омері І.Д. Ботаніка. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 218 с.
2. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 290 с.
3. Якубенко Б.Є., Алейніков І.М., Шабарова С.І., Машковська С.П. Ботаніка. Підручник. К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. 436 с.
4. Селекційно-технологічні аспекти науково-обґрунтованого підбору окремих видів і сортів малопоширених плодових і ягідних культур для перспективних напрямів плідництва та цільове використання їх плодів у контексті здорового харчування. Монографія / під ред. В.В. Москальця. К. : Центр навчальної літератури, 2022. 300 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://agronomist.in.ua/gorodnictvo>
2. <https://ucfb.info/index.php>

3. <https://agrolife.ua/ua/blog/sadovodstvo-dlay-nachinaushih-eto-prosche-chem-kazetsya/>
4. <https://dovidka.biz.ua/istoriia-kvitnykarstva-rozpovid-pro-kvitnykarstvo/>
5. <https://pvmpupoltava.wixsite.com/kvitnykar/prezentaciyi-do-urokiv>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Методика організації куточка живої природи та дослідної ділянки» на навчальній платформі Moodle <http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2667>